

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTIA TUKEVAT PALVELUT

1 LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTIA EDISTÄVÄT PALVELUT

Sosiaali- ja terveyspalveluiden tavoitteena on edistää lasten, nuorten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia. Niiden sisällöt tulee sovittaa asiakkaiden tarpeisiin yksilöllisesti.

On tärkeää, että palvelut muodostavat kokonaisuuden. Vastuu verkostomaisesta työskentelystä on palvelujen ammattilaisilla. Monialaisen työskentelyn tulisi ulottua kaikkiin lasten ja nuorten palveluihin, kuten sivistys- nuorisotoimen, liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoimen sekä seurakuntien ja järjestöjen palveluihin.

Palveluiden on tärkeä olla siellä, missä lapset ja nuoret ovat, kuten kotona, koulussa ja varhaiskasvatuksessa. Lisäksi erityispalvelut tukevat peruspalveluja jalkautuvina palveluina ja konsultatiivisena apuna osana muuta kokonaisuutta.

1.1 Neuvolat

Neuvolantyö on keskeinen osa perusterveydenhuollon ehkäisevää ja terveyttä edistävää toimintaa. Palvelut ovat perheille vapaaehtoisia ja maksuttomia. Palveluihin kuuluvat yksilöllinen terveysneuvonta, määräaikaisten terveystarkastukset, rokotukset ja terveydentilan seuranta sekä arviointi elämän eri vaiheissa. Kaikkiin määräaikaisiin terveystarkastuksiin sisältyy terveysneuvontaa. Olennainen osa määräaikaisten terveystarkastusten sisällöstä koostuu perheen tarpeiden ja lapsen kehitysvaiheen mukaisesta terveysneuvonnasta. Terveysneuvonnan on sisällettävä näyttöön perustuvaa tietoa. Neuvonta voidaan toteuttaa yksilöllisesti, ryhmässä ja yhteisöllisesti. Terveysneuvonnan tavoitteena on tukea lapsen kehitystä, kasvatusta sekä lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta. Lisäksi tavoitteena on tukea vanhempaksi kasvamista ja parisuhdetta sekä edistää perheen sosiaalista tukiverkostoa. Se on myös tuettava yksilön ja hänen perheensä terveyden mukaan lukien mielenterveyden sekä psykososiaalisen hyvinvoinnin edistämistä.

Terveysneuvonnan ja terveystarkastuksen yhteydessä tulee tunnistaa myös tarvittaessa erityisen tuen tarve lapsessa, perheessä tai ympäristöstä. Tilanteet, joissa lapsi tai perhe voivat tarvita erityistä tukea ovat hyvin moninaisia. Tällaisia ovat esimerkiksi:

- Lapsen sairaus, mielenterveysongelmat, käytöshäiriöt ja kiusaaminen sekä neurologisen kehityksen ongelmat
- Lapsen kohdistunut fyysinen tai henkinen väkivalta, mukaan lukien laiminlyönti sekä perheenjäsenten väliselle väkivallalle altistuminen ja väkivallan todistaminen. Toistuva hoitoon hakeutuminen tapaturman vuoksi, mikä voi olla merkki kaltoinkohtelusta.
- Vanhempien vakavat sairaudet, mielenterveys- tai päihdeongelmat tai lähisuhde- ja perheväkivalta
- Perheen toimeentuloon ja elinoloihin liittyvät ongelmat

Erityisen tuen tarpeen arvioimiseksi ja toteuttamiseksi järjestetään lisäkäyntejä neuvolaan ja kotikäyntejä sekä tehdään tarvittaessa yhteistyötä erikoissairaanhoidon ja terveyskeskuksen että kunnan muiden toimijoiden kanssa. Lisäkäynnit ja muu tarvittava tuki suunnitellaan lapsen ja perheen yksilöllisten tarpeiden ja elämäntilanteen mukaan. Erityisen tuen tarpeen tilanteessa laaditaan hyvinvointi- ja terveystuennitelma yhteistyössä tukea tarvitsevan perheen kanssa.

Mikäli on syytä epäillä lapsen kasvun ja kehityksen vaarantuvan, eikä käytettävissä ole riittäviä voimavaroja tulee neuvolan varmistaa perheelle riittävä tuki. Tällaisissa tilanteissa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu ja tarvittaessa tehtävä lastensuojeluilmoitus.

Neurolapalveluista vastaa Pirkanmaan hyvinvointialue.

1.1.1 Äitiysneuvola

Äitiysneuvolan tavoitteena on

- turvata raskaana olevan naisen ja sikiön terveys ja hyvinvointi
- edistää tulevien vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia
- edistää tulevan lapsen kehitysympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta.
- edistää kansanterveyttä ja ehkäistä raskausaikaisia häiriöitä

Äitiysneuvolassa tunnistetaan mahdollisimman varhain raskausaikaiset ongelmat ja häiriöt sekä järjestetään viiveettä tarvittavaa hoitoa, apua ja tukea. Äitiysneuvolat osallistuvat terveyserojen kaventamiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen muun muassa varhaisen kohdennetun tuen avulla.

Äitiysneuvolan asiakkaaksi on hyvä hakeutua heti raskauden alettua, kun raskaustesti on positiivinen. Testin voi tehdä itse tai sen voi teettää terveyskeskuksen laboratoriossa äitiys- ja perhesuunnitteluneuvolassa. Äitiysneuvolan palvelut ja vastaanotot ovat tarkoitettu äidin lisäksi koko perheelle.

1.1.2 Lastenneuvola

Lastenneuvolan tehtävänä on edistää alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä terveyttä ja hyvinvointia sekä kaventaa perheiden välisiä terveyseroja. Lastenneuvolassa seurataan ja edistetään lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä sekä tuetaan vanhempien vanhemmuutta mm. turvallisessa, lapsilähtöisessä kasvatuksessa ja lapsen hyvässä huolenpidossa sekä parisuhteen hoitamisessa.

Lastenneuvolassa pyritään havaitsemaan lapsiperheiden erityisen tuen tarpeet mahdollisimman varhain ja järjestämään tarkoituksenmukainen tuki ja apu. Lapsi saa neuvolassa kansalliseen rokotosohjelmaan kuuluvat rokotukset.

Neurolatoimintaa säätelevän asetuksen mukaan neuvolassa järjestetään alle kouluikäisille vähintään 15 määrääaikaistarkastusta, joista viisi tekee lääkäri yhdessä terveydenhoitajan kanssa. Lääkärin kanssa yhdessä tehdään terveystarkastukset, kun lapsi on 4–6 viikon, 4 kuukauden, 8 kuukauden, 18 kuukauden ja 4 vuoden ikäinen. Yhteen terveystarkastukseen sisältyy terveydenhoitajan arvio suun terveydentilasta.

1.1.3 Perheneuvola

Kasvatus- ja perheneuvolan tehtävänä on tukea lasten ja perheiden hyvinvointia ja edistää lasten myönteistä kasvua ja kehitystä järjestämällä ohjausta, neuvontaa ja muuta tukea ihmissuhteisiin, vanhemmuuteen, perhe-elämään sekä lapsiperheiden suoriutumiseen ja omien voimavarojen vahvistamiseen. Kasvatus- ja perheneuvonta on osa perhekeskustoimintaa.

Kasvatus- ja perheneuvolan lainsäädännöllinen peruste on uudistetun sosiaalihuoltolain 26§:ssä. Kasvatus- ja perheneuvolatoiminta on matalan kynnyksen sosiaalipalvelua, jossa työskennellään sekä ennaltaehkäisevästi että muutokseen tähtäävästi. Laki edellyttää, että kasvatus- ja perheneuvontaa toteutetaan monialaisessa yhteistyössä sosiaalityön, psykologian ja lääketieteen sekä tarpeen mukaan muiden asiantuntijoiden kanssa. Kasvatus- ja perheneuvolapalveluiden järjestämisvastuu Virtain ja Ruoveden alueella on Pirkanmaan hyvinvointialueella.

Kasvatus- perheneuvolan keskeisin tehtävä on asiakastyö. Lasten ja perheiden tilanteista riippuen perheen kanssa työskentelee joko psykologi tai sosiaalityöntekijä yksin tai molemmat työparina. Kasvatus- ja perheneuvola toimii tiiviissä yhteistyössä, asiakkaan suostumuksella, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä sivistystoimen kanssa. Kasvatus- ja perheneuvolaan asiakkaat ohjautuvat joko varaamalla itse vastaanottoajan tai jokin toinen lasten kanssa toimiva taho ohjaa asiakkaaksi. Asiakkuus on vapaaehtoista ja maksutonta. Perheneuvolan työntekijät antavat myös muille tahoille asiantuntija-apua ja konsultaatiota sekä osallistuvat alueelliseen yhteistyöhön.

Hyvää - yhteistyötiimit lapsiperhepalveluiden ja neuvolapalveluiden kanssa

Kehitettävää - lasten ja nuorten psykiatrian konsultaatiomahdollisuus, hyvinvointialueitasoinen yhteistyö muiden perheneuvolojen kanssa, työntekijäresurssin säilyminen alueella.

1.2. Erityistyöntekijät

1.2.1 Puheterapeutti

Puheterapia on lääkinnällistä kuntoutusta. Se ennaltaehkäisee, lievittää ja poistaa puheen tuottamisen ja ymmärtämisen, kielen, kommunikaation ja siihen liittyvien kielellisten taitojen, äänen, nielemisen ja syömisen sekä suun motorisia toimintahäiriöitä.

Puheterapeutti tutkii, tekee tarvittaessa suorituksen jatkotutkimukseen, laatii yksilöllisen kuntoutussuunnitelman (tarvittaessa yhteistyötahojen kanssa) sekä toteuttaa terapian (kuntoutuksen). Puheterapeutti ohjaa ja konsultoi vanhempia, omaisia sekä lähiympäristöä. Myös puhetta tukevien ja korvaavien kommunikaatiotaitojen suunnittelu ja ohjaus kuuluu puheterapiaan. Puheterapeutti toimii myös alansa asiantuntijana työryhmissä ja antaa ohjausta alaansa liittyvissä asioissa.

Puheterapeutille tarvitaan lääkärin tai terveydenhoitajan lähete ja maksusitoumus. Virtain terveyskeskus järjestää puheterapiaa ostopalveluna.

1.2.2 Ravitsemusterapeutti

Ravitsemusterapeutti käy terveystieteiden osastolla ostopalveluna 1-2 päivänä kuukaudessa pitämässä vastaanottoa. Vastaanotolle pääsee joko terveydenhoitajan tai lääkärin läheteellä. Aika varataan neuvolasta, Virrat puh. 044 715 3247 (puhelinaika ma-pe klo 12-13) ja Ruovesi puh. 044 787 1224 (puhelinaika ma-pe klo 11-12) Ravitsemusterapeutin käynneistä peritään 10 euron käyntimaksu täysi-ikäisiltä asiakkailta.

1.2.3 Toimintaterapeutti

Toimintaterapia on lääkinällistä kuntoutusta, jonka tavoitteena on auttaa asiakasta selviytymään mahdollisimman omatoimisesti arjen toiminnoista, sairastumisesta tai vammautumisesta huolimatta.

Lasten toimintaterapiassa tavoitteena on tukea lapsen ikätason mukaista toimintaa arvioimalla lapsen valmiuksia kehityksen eri osa-alueilla ja lapsen toimintakykyä arjessa. Mielekkään toiminnan avulla harjoitellaan ja kehitetään motorisia, kognitiivisia ja psykososiaalisia valmiuksia ja taitoja sekä tuetaan lapsen itsesääntelyn ja toiminnanohjailun valmiuksien kehittymistä. Lapsi voi ohjautua toimintaterapiaan, mikäli hänellä on haasteita esim.:

- hieno- tai karkeamotoriikassa
- hahmotustoiminnoissa tai kynätyöskentelyssä
- omatoimisuus-, yhteistyö- tai leikkitaidoissa
- aistisääntelyssä
- keskittymisessä tai tarkkaavaisuudessa.

Toimintaterapia voi toteutua asiakkaan kotiympäristössä, päivähoitossa/koulussa tai terveystieteiden osastolla. Asiakas ohjautuu toimintaterapiaan neuvolan/lääkärin/muun erityistyöntekijän läheteellä tai suoraan itse yhteyttä ottaen.

1.3 Lasten päivähoito

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka (Varhaiskasvatuslaki 2§). Tämä on tavoitteena yksiköstä ja hoitomuodosta riippumatta.

Varhaiskasvatusta voivat saada lapset, jotka eivät vielä ole oppivelvollisuusikäisiä sekä myös tätä vanhemmat lapset, mikäli erityiset olosuhteet sitä vaativat.

Varhaiskasvatus nähdään yhä vahvemmin jokaisen lapsen omana oikeutena. Peruste lapsen varhaiskasvatukseen osallistumiseen ei enää perustu ainoastaan huoltajien työ- tai opiskelutarpeisiin.

Varhaiskasvatuspaikkaa tulee hakea neljä kuukautta ennen hoidon tarvetta. Mikäli varhaiskasvatuksen tarve johtuu huoltajan työllistymisestä tai opinnoista eikä hoidon tarpeen ajankohta ole ennakoitavissa, on hoitopaikkaa haettava välittömästi, kuitenkin vähintään kaksi viikkoa ennen hoidon tarvetta. Hoidontarpeiden ennakoitavuus on haastavaa, koska palvelua haetaan hyvin nopealla aikataululla.

Virtain paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on asiakirja, joka ohjaa kasvattajien työtä kaikissa Virtain varhaiskasvatusyksiköissä. Asiakirja toimii ammattilaisten ohella myös huoltajien ajatusten ohjaajana määritellään keskeisiä asiakokonaisuuksia ja tämän hetken keskeisintä varhaiskasvatuksen

sisältöä. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on työn taustalla laadittaessa lasten ja lapsiryhmien varhaiskasvatussuunnitelmia, joissa tarkemmin määritellään pedagogisia lapsikohtaisia tavoitteita sekä yhteisiä tavoitteita koko lapsiryhmän toiminnalle. Lasten varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluihin osallistuu sekä lapsi itse että huoltajat. Näin mahdollistuu osallisuuden täysi toteutuminen ja lapsi- ja perhelähtöinen vuorovaikutus varhaiskasvatuksen arjessa vahvistuu.

Jokaisen lapsen itsenäisyyden ja osallisuuden asteittaisen lisääntymisen lisäksi tärkeitä kasvatuksen päämääriä ovat kunkin lapsen henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistäminen sekä toiset huomioonottavan käyttäytymisen ja toimintatapojen vahvistaminen.

Varhaiskasvatusta tarjotaan Virroilla Killinkosken ja Koivurinteen päiväkodeissa, ryhmäperhepäivähoidossa Kotalassa ja Vaskivedellä sekä perhepäivähoidossa viiden hoitajan kotona keskustataajamassa ja Liedenpohjan kylällä.

Tukea tarvitseville lapsille on tarjolla varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelut. Varhaisen tuen toteuttaminen mahdollistuu ammattitaitoisen henkilöstön ansiosta sekä lapsiryhmien normaalin koon vuoksi. Monialaisen yhteistyön tiivistäminen eri toimijoiden kesken lapsen ja perheen asioiden tukemiseksi on tärkeää.

Vuoden 2023 alusta alkaen Virroilla varhaiskasvatus on maksutonta. Näin perheet ovat hyvin tasavertaisessa asemassa huoltajien taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Muita vahvuuksia on se, että hoitopaikka on pystytty tarjoamaan lain vaatimassa aikataulussa ja erityisesti toimintakauden alussa huoltajien oma toive hoitopaikasta ja hoitomuodosta toteutuu.

1.4. Kotipalvelu ja perhetyö

Kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu tarjoaa varhaista tukea perheelle. Kotipalvelun työntekijät auttavat perhettä, kun kyseessä on haasteellinen elämäntilanne. Kotipalvelun tavoitteena on tukea perhettä arjessa selviytymisessä.

Palvelu on tarkoitettu lyhytkestoiseksi avuksi niin, että sen avulla ennaltaehkäistään perhetilanteen vaikeutumista. Työtä tehdään pääsääntöisesti perheen luona kotona. Lapsiperheiden kotipalvelu voi liittyä lastenhoitoon ja kasvatukseen, kodin arkirutiinien hallintaan, sosiaalisen verkoston luomiseen sekä asiointiapuun perheen lääkäri- ja viranomaiskäyntien aikana. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden perhettä tukevien työntekijöiden kanssa.

Lapsiperheiden kotipalvelua voidaan myöntää perheelle, jossa lapsi on alle 18-vuotias ja mikäli

- perhe tarvitsee apua lapsen syntymään ja vauvan hoitoon liittyvissä vaikeuksissa
- perhe on kohdannut lasta hoitavan vanhemman sairastumisen tai loukkaantumisen, mikä estää lapsen hoitamisen
- tarvitaan apua vanhemman tai sisaruksen välttämättömien hoito- tai terapiakäyntien ajaksi

- vanhempi kokee tilapäistä uupumusta tai väsymystä
- perhettä on kohdannut äkillinen elämänmuutos tai kriisi
- perhe tarvitsee lasten- ja kodinhoitoapua, tukea vanhemmuuteen ja arkirutiinien hoitamiseen yhdessä vanhemman kanssa

Lapsiperheiden kotipalvelua ei myönnetä pelkkään siivoukseen tai kuljetuksen tarpeeseen, korvaamaan päivähoitoa, vanhempien harrastusten tai yhteisen ajan vuoksi, työssäkäynnin tai opiskelun ajaksi eikä sairaan lapsen hoitoon vanhempien työssäkäynnin mahdollistamiseksi.

Kotipalvelusta peritään voimassa olevan hinnaston mukainen maksu.

Lisätietoa <https://www.pirha.fi/palvelut/palveluhakemisto/lapsiperheiden-kotipalvelu>

Perhetyö

Perhetyö on tarkoitettu kaikille alle 18-vuotiaiden lasten perheille.

Perhetyö auttaa ja tukee silloin kun

- tarvitset tukea ja ohjausta omien voimavarojen vahvistamiseen
- apua perheenjäsenten keskinäisen vuorovaikutuksen parantamiseen
- erityistä tukea lapsen tai nuoren terveyden ja kehityksen turvaamiseksi
- apua lapsen tai nuoren kotiintuloajoista ja vapaa-ajanviettotavoista sopimiseksi
- tukea koulunkäynnin sujumiseen

Perhetyö on suunnitelmallista ja tavoitteellista. Perhetyön tavoitteet määritellään perhetyön suunnitelmassa, joka tehdään yhdessä perheesi, perhetyöntekijän ja sosiaalityöntekijän kanssa. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden perheen kanssa työskentelevien henkilöiden kanssa.

Perhetyön asiakkaaksi voi hakeutua monella tavalla. Perhetyöhön voi ottaa yhteyttä itse, lapsiperheiden sosiaalipalveluiden kautta tai yhteyttä voi ottaa myös työntekijä, joka jo työskentelee lapsen tai perheen kanssa. Ota yhteyttä sosiaalityöntekijään tai perhetyön ohjaajaan puhelimitse tai sähköisen asioinnin kautta. Voit myös hakeutua palvelun piiriin neuvolan kautta. Ota perheesi asia esille terveydenhoitajan kanssa.

Palvelu on maksutonta ja yhteystiedot löytyvät

<https://www.pirha.fi/palvelut/palveluhakemisto/lapsiperheiden-perhetyo>

1.5. Lapsiperheiden sosiaalityö

Lapsiperheiden sosiaalityöhön voi ottaa yhteyttä, kun tarvitsee apua ja neuvontaa arjessa jaksamiseen, asumiseen ja talouteen liittyvissä asioissa. Myös lähisuhde- ja perheväkivaltatilanteessa, kriisitilanteessa tai lapsen kehityksen ja hyvinvoinnin tukemisessa lapsiperheiden sosiaalityö on apuna.

Lapsiperheiden sosiaalityössä perheelle tehdään palvelutarpeen arviointi, jolloin samalla arvioidaan lastensuojelutarve. Lisäksi perheille voidaan tarjota erilaisia tukitoimia, kuten perhetyötä, tukihenkilö ja tukiperhepalvelua. Yhteistyötä voidaan tehdä läheisverkoston, järjestöjen ja muiden tarvittavien

ammattilaisten tai viranomaisten kanssa.

Lapsiperheiden sosiaalityön tarkoituksena on edistää lapsen kehitystä ja hyvinvointia sekä tukea perheen omia voimavaroja. Lapselle laaditaan aina oma asiakassuunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan lapsen ja perheen tuen tarpeet ja keinot, joilla niihin pyritään vastaamaan. Mikäli sosiaalihuoltolain mukaiset toimet ja palvelut eivät ole riittäviä tukemaan ja auttamaan perheen kokonaistilanteessa, tarjotaan perheelle lastensuojelun palveluita.

Palvelu on maksutonta.

Lisätietoa: <https://www.pirha.fi/palvelut/palveluhakemisto/lapsiperheiden-sosiaalityo>

1.6. Lastensuojelu

Lastensuojelu on viranomaistoimintaa, jonka tarkoitus on edistää lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia. Lastensuojelulain tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lastensuojelu on lapsen ja perheen viimesijainen tukimuoto, johon turvaudutaan, kun ennaltaehkäisevät ja sosiaalihuollon palvelut eivät ole riittäviä.

Jokaiselle lapselle nimetään oma vastuusosiaalityöntekijä, joka laatii yhdessä lapsen, hänen verkostonsa ja läheistensä kanssa asiakassuunnitelman. Suunnitelmaan kirjataan lapsen ja perheen tuen tarpeet ja keinot, joilla niihin pyritään vastaamaan. Lastensuojelussa on käytettävä ensisijaisesti avohuollon tukitoimia. Niitä ovat esimerkiksi sosiaalityöntekijän tapaamiset, tehostettu perhetyö ja perhekuntoutus.

Jos puutteet lapsen huolenpidossa tai muut kasvuolosuhteet uhkaavat vakavasti vaarantaa lapsen terveyttä tai kehitystä, joudutaan turvautumaan sijaishuoltoon. Lapsen sijaishuollolla tarkoitetaan huostaan otetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Kaikessa lastensuojelun toiminnassa ensisijaista on lapsen etu.

Jokainen, joka huomaa lapsen tai nuoren olevan avun tarpeessa, voi ottaa yhteyttä joko lastensuojelupäivystykseen, sosiaalipäivystykseen tai lapsiperheiden sosiaalityöhön.

Lapsi tai nuori itse, vanhemmat, sukulaiset tai naapurit voivat hakea apua. Huolen syynä voi olla esimerkiksi päihteiden käyttö, mielenterveysongelmat tai lapsen hoidon laiminlyönti. Ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä.

Selvityspyyntö lapsen tilanteesta tehdään lastensuojeluilmoituksella. Lastensuojeluilmoitus ei itsessään tee kenestäkään lastensuojelun asiakasta.

Palvelu on maksutonta.

Lisätietoa: <https://www.pirha.fi/palvelut/palveluhakemisto/lastensuojelu>

2 KOULUTUS

Koulutuksen toiminta-alueeseen Virroilla kuuluu esiopetus, perusopetus ja toisen asteen koulutus. Virtain kouluverkko koostuu 4 perusopetuksen koulusta sekä toisen asteen oppilaitoksesta. Oppilasmäärät perusopetuksessa ovat lukuvuonna 2022–2023 seuraavat; 52 esioppilasta, 514 perusopetuksen oppilasta, 96 lukion opiskelijaa sekä noin 60 ammattioppilaitoksen opiskelijaa. Oppilasmäärä kunnassa on laskeva.

Esiopetus on perusopetuslain mukaista koulutusta, jota perheen tarpeiden mukaisesti täydennetään varhaiskasvatuksella. Virroilla esiopetus järjestetään koulutoimen alaisuudessa koulujen yhteydessä. Myös lasten esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään kouluilla yhteistyössä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa.

Perusopetus on yleissivistävää koulutusta, jonka oppimäärän laajuus on yhdeksän vuotta. Perusopetus on maksutonta ja tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden. Perusopetuksen tavoitteena on opettaa elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja sekä turvata kaikille yhdenvertainen koulutuksellinen perusta. Tavoitteena on myös tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä edistää sivistystä ja tasa-arvoa yhteiskunnassa. Oppivelvollisille perusopetusta annetaan yleensä peruskoulussa. Peruskoulu käsittää luokat 1–9 ja se on tarkoitettu koko ikäluokalle (pääosin 7–16-vuotiaat). Vuosiluokan 1–6 ovat luonteeltaan luokanopetusta. Tällöin päävastuu opetuksesta luokan omalla luokanopettajalla, joka opettaa kaikki tai lähes kaikki oppiaineet omalle oppilasryhmälleen. Vuosiluokat 7–9 on aineenopetusta, jolloin eri oppiaineita opettavat aineenopettajat. Suomessa vakituisesti asuvilla lapsilla on lakiin perustuva velvollisuus suorittaa perusopetuksen oppimäärä.

Toisen asteen koulutusta oppivelvollisille tarjoaa Virtain lukio ja ammattioppilaitos Tredu. Molemmissa oppilaitoksissa oppivelvolliset voivat suorittaa oppivelvollisuuttaan saavuttaen toisen asteen tutkinnon tai kaksoistutkinnon.

Suomessa vakinaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Oppivelvollisuus alkaa perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitetun lukuvuoden alkaessa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta. Jos perusopetuslaissa tarkoitetulle perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, alkaa oppivelvollisuus vuotta 2 momentissa säädettyä aikaisemmin (pidennetty oppivelvollisuus). Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun oppivelvollinen on tätä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa

(531/2017) tarkoitetun tutkinnon taikka niitä vastaavan Ahvenanmaalla suoritettun tai ulkomaisen koulutuksen. Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritetuksi.

Opetusta annetaan opetussuunnitelman mukaan. Viimeisin valtakunnallinen opetussuunnitelma "Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet" vahvistettiin vuonna 2014 ja otettiin käyttöön vuosiluokkien 1–6 osalta 1.8.2016. Vuosiluokkien 7–9 osalta uuden opetussuunnitelman käyttöönotto tapahtui porrastetusti vuosina 2017, 2018 ja 2019. Valtakunnallista suunnitelmaa täydentää paikallinen opetussuunnitelma. Opetuksen järjestäjällä on vastuu paikallisen opetussuunnitelman laadinnasta ja kehittämisestä. Opetussuunnitelmassa päätetään perusopetuksen kasvatustyön, opetuksen, oppimisen arvioinnin ja tuen, ohjauksen ja oppilashuollon, kodin ja koulun yhteistyön sekä muun toiminnan järjestämisestä ja toteuttamisesta. Siinä täydennetään ja painotetaan opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä tavoitteita, toimintaa ohjaavia linjauksia, keskeisiä sisältöjä ja muita opetuksen järjestämiseen liittyviä seikkoja paikallisesta näkökulmasta. Opetuksen järjestäjä ottaa opetussuunnitelmaa laatiessaan huomioon oppilaiden tarpeet, paikalliset erityispiirteet sekä itsearvioinnin ja kehittämistyön tulokset.

Moni lapsi tarvitsee oppimiseensa tukea. Perusopetuslain mukaan oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ohella oppilaanohjausta ja riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava heti, kun tuen tarve ilmenee. Oppilas saattaa tarvita oppimisessa ja koulunkäynnissä tukea tilapäisesti tai pitempiaikaisesti. Tuen tarve voi vaihdella vähäisestä vahvempaan tai oppilas voi tarvita monenlaista tukea yhtä aikaa. Koulun antama tuki riippuu vaikeuksien laadusta ja laajuudesta. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen kolme tasoa ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Näistä oppilas voi saada kerrallaan vain yhden tasoista tukea. Tukimuotoja ovat esimerkiksi tukiopeutus, osa-aikainen erityisopetus, avustajapalvelut ja erityiset apuvälineet. Jokaisella tuen tasolla voidaan käyttää kaikkia eri tukimuotoja lukuun ottamatta erityisen tuen päätökseen perustuvaa erityisopetusta. Lisäksi oppilas voi saada perusopetuslaissa säädetyn oppimisen ja koulunkäynnin tuen rinnalla oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa säädettyä yksilökohtaista oppilashuoltoa. Virtain kaupungilla on 8 erityisopettajan vakanssia, joista 4 on erityisluokanopettajan vakanssia ja 4 laaja-alaisen erityisopettajan vakanssia. Erityisopettajat työskentelevät esiopetuksessa. Perusopetuksessa ja lukio-opetuksessa. Erityisopettajien vakansseja suhteessa oppilasmäärään on lukuvuonna 2022–2023 1 työntekijä / 87 oppilasta, mikä on erinomainen suhdeluku. Merkittävän perustason panostuksen merkitys on suuri, koska Virrat kaupunkina sijaitsee lapsen ja nuoren näkökulmasta kaukana muista palveluja tarjoavista erityisoppilaitoksista.

Opiskeluhoitosuunnitelma on lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman liitteenä. Opiskeluhoillon palvelujen tärkeys korostuu Virroilla, missä opiskeluhoito turvaa oppivelvollisuusikäisten mahdollisuuden moniin perustason palveluihin, kuten psykiatriseen sairaanhoitoon.

Vahvuudet

- perusopetuksen pienet ryhmäkoot
- hyvällä tasolla oleva oppimisen tuen resurssi

Kehityskohteet

- 2. asteen koulutuksen laajuudesta huolehtiminen
- Opiskeluhoillon palvelujen turvaaminen

2.1 KOULU- JA OPISKELUTERVEYDENHUOLTO

Hyvinvointialueen on järjestettävä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut alueellaan sijaitsevien oppilaitosten oppilaille. Kouluterveydenhuolto on peruskoulussa tapahtuvaa kouluikäisten lasten ja nuorten kokonaisvaltaista terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja pitkäaikaisseurantaa ja samalla osa kouluyhteisön toimintaa. Tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvointi ja oppilaiden terveyden edistäminen. Jokaista lasta tulee tukea edellytystensä mukaiseen, mahdollisimman terveeseen kasvuun ja kehitykseen yhteistyössä oppilaiden, oppilashuollon muun henkilöstön, opettajien ja vanhempien kanssa. Kouluterveydenhuolto edistää, seuraa ja valvoo koulun työolojen ja koulutyön turvallisuutta ja terveellisyyttä yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Samalla se osallistuu myös oppimisen, tunne-elämän ja käyttäytymisen ongelmien tunnistamiseen ja selvittämiseen sekä koulun terveystarkastussuunnitelman tekemiseen ja toteuttamiseen muun oppilashuolto- ja opetushenkilöstön kanssa.

Opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluvat toisen ja korkea-asteen opiskelijat. Sairauksien hoidon lisäksi opiskeluterveydenhuollossa on keskeistä fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä tukevien opiskeluolosuhteiden edistäminen ja opiskelukykyä heikentävien tekijöiden korjaaminen ja hoitaminen. Opiskeluterveydenhuolto käsittää kaikki opiskelijoiden elämänvaiheeseen ja opiskeluun liittyvät, terveyteen vaikuttavat asiat. Terveydenhuollon toimijat eivät ole ainoita vastuunkantajia opiskeluterveydenhuollossa, vaan toiminta muodostuu aidosta yhteistyöstä terveydenhuollon ja oppilaitoksen kesken. Opiskeluterveydenhuolto ei siis ole vain terveydenhuoltoa opiskelijoille vaan kokonaisvaltaista opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelua tukevaa toimintaa.

Jokaisella koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa toimivalla on tavoitteena luoda luottamuksellinen, tavoitteellinen ja hoidon jatkuvuutta tukeva suhde oppilaisiin ja vanhempiin. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon ja oppilaiden jokaisessa tapaamisessa tulee olla terveystarkastuksellinen näkökulma. Sen tavoitteena on, että jokainen oppilas ymmärtäisi terveyden merkityksen elämälleen, omaksuisi terveyttä edistävät elämäntavat ja tietäisi oman vastuunsa itsensä ja ympäristönsä hyvinvoinnista.

Viime vuosina oppilaiden terveydentilasta on sekä terveystarkastuksissa tehtyjen havaintojen että esimerkiksi kouluterveyskyselyiden tulosten perusteella noussut esille mm. Psyykkiset haasteet, kuten ahdistuneisuus ja neuropsykiatriset häiriöt, ylipaino ja liikkumattomuus, kännykät, sosiaalinen media ja pelimaailman sekä niiden mukanaan tuomat ilmiöt, liian vähäinen nukkuminen ja koulupudokkaat. Monet fyysiset sairaudet ilmaantuvat usein vasta aikuisiässä, mutta niiden kehittyminen voi alkaa jo lapsuudessa. Sekä fyysisen että psyykkisen terveyden riskitekijöihin pitäisi puuttua jo kouluikästä ja kaikella toiminnalla tulisi edistää kasvua mahdollisimman terveeksi ja hyvinvoivaksi aikuiseksi. Lapsuus- ja nuoruusiällä opitut terveystottumukset jatkuvat usein myös aikuisiällä.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa toteutetaan kansallista rokotusohjelmaa ja seulontatutkimukset tehdään valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Kaikki peruskoulun oppilaat tarkastetaan vuosittain ja opiskeluterveydenhuollossa asetuksen mukaisesti. 1., 5. ja 8. vuosiluokalla on laajat terveystarkastukset, jotka erityisesti tukevat yhteistyötä myös oppilaiden koteihin. Laajojen terveystarkastusten ideana on tukea oppilaan sekä koko perheen terveyttä ja hyvinvointia. Laajojen terveystarkastusten yhteydessä tehdään yhteistyötä myös opettajien kanssa, jotka täyttävät perheen luvalla ”oppilaan selviytyminen ja hyvinvointi koulussa”- lomakkeen yhteistyön tueksi. Laajoihin terveystarkastuksiin kutsutaan aina oppilaan huoltajat mukaan.

Virroilla koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa työskentelee kaksi (2) terveydenhoitajaa kokoaikaisesti. Lisäksi koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon osallistuvat koululääkäri ja erityistyöntekijänä toimiva

psykiatrinen sairaanhoitaja. Sosiaali- ja terveysministeriön asettamiin kouluterveydenhuollon laatusuosituksiin nähden Virroilla koulu- ja opiskeluterveydenhuollon henkilöstöresurssit ovat riittävät.

Hyvää

+ riittävät resurssit

+ toimiva yhteistyö eri tahoihin

+ laadukkaat tilat

Kehitettävää

+ sähköiset palvelut

+ Nepsy-polku / nepsy-työskentely

+ lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden vahvistaminen

Lisätietoa: <https://www.pirha.fi/palvelut/palveluhakemisto/kouluterveydenhuolto>

2.1.1 Koulupsykologi

Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa Virtain koulupsykologipalvelut. Virroilla työskentelee yksi (1) koulupsykologi ja hänen palvelunsa ovat käytettävissä kaikilla kouluasteilla.

Koulupsykologin työhön kuuluu oppilaan varhainen mielenterveyden tuki keskustelukäynneillä, oppilaan seuraaminen luokkatilanteessa, yksilötutkimuksen tekeminen sekä tarvittaessa oppilaan perheen tapaaminen koululla.

Psykologinen tutkimus käsittää oppimisvaikeuksien ja neuropsykiatristen piirteiden selvittelyä, oppilaan koulunkäynnin sekä oppimisvalmiuksien arviointia. Tutkimusten pohjalta psykologi suunnittelee yhdessä perheen ja koulun työntekijöiden kanssa koulun tukitoimia ja mahdollisia jatkotutkimuksia oppilaalle. Tarvittaessa oppilas voidaan ohjata myös neuropsykologisiin tai psykiatrisiin tutkimus- ja hoitopaikkoihin.

Tarvittaessa koulupsykologi ohjaa lasta, nuorta tai perhettä erikoissairaanhoidon tai perhehoitotyöhön esim. kasvatus- ja perheneuvolaan.

Koulupsykologi osallistuu yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön ja on tarvittaessa mukana opiskeluhoollon tapaamisissa ja tekee yhteistyötä kodin, koulun, terveystoimen, sosiaalitoimen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Lisätietoa:

<https://www.pirha.fi/en/palvelut/palveluhakemisto/perusopetuksen-koulupsykologi>

<https://www.pirha.fi/en/palvelut/palveluhakemisto/opiskeluhoollon-psykologi>

2.1.2 Koulukuraattorit

Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa Virtain koulukuraattoripalvelut. Virroilla työskentelee kaksi (2) kuraattoria, jotka ovat käytettävissä kaikilla kouluasteilla.

Koulukuraattori on koulun sosiaalityöntekijä. Koulukuraattorityössä pyritään asiakkaiden tilanteita jäsentämällä lisäämään heidän voimavarojaan ja etsimään myönteisiä ratkaisuja. Oppilaan opiskelu- ja elämäntilannetta tarkastellaan kokonaisvaltaisesti sekä yksilö-, perhe- että koulu yhteisön tasolla. Lapsen etu koulun sosiaalityössä merkitsee sitä, että lapsen sosiaaliset ja emotionaaliset tarpeet huomioidaan ja että hän tulee kuulluksi itseään koskevilla asioilla.

Oppilaat ohjautuvat koulukuraattorin asiakkaaksi useimmiten käyttäytymiseen liittyvien syiden vuoksi. Näitä ovat esim. poissaolot, koulunkäynnin laiminlyönti, uhmakkuus ja sääntöjen rikkominen, keskittymisvaikeudet, motivaatio-ongelmat ja väkivaltainen käyttäytyminen. Sosiaaliin suhteisiin liittyviä syitä ovat kiusaamistilanteet ja kaverisuhdeongelmat.

Tunne-elämän vaikeuksista yleisiä ovat oppilaiden ahdistuneisuus ja pelot, masentuneisuus ja alakuloisuus sekä arkuus ja jännittäminen. Myös perheen tilanteeseen voi liittyä vakavia ongelmia, esimerkiksi päihteiden käyttöä, perheväkivaltaa tai mielenterveysongelmia.

Koulukuraattorityössä korostuu entisestään laaja-alainen työote ja reagoiminen yhteiskunnallisiin sekä lasten ja nuorten elämässä tapahtuviin muutoksiin. Suuria haasteita ovat varhainen syrjäytymisen ehkäisy ja erityisesti nuorten tulevaisuus peruskoulun jälkeen. Liian monet nuoret jäävät peruskoulun jälkeisen opiskelun ulkopuolelle tai keskeyttävät aloittamansa opinnot.

Kuraattori osallistuu yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön ja on tarvittaessa mukana opiskeluhuollon tapaamisissa ja tekee yhteistyötä kodin, koulun, terveystoimen, sosiaalitoimen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Lisätietoa:

<https://www.pirha.fi/en/palvelut/palveluhakemisto/perusopetuksen-koulukuraattori>

<https://www.pirha.fi/en/palvelut/palveluhakemisto/opiskeluhuollon-kuraattori>

2.1.3 Psykiatrinen sairaanhoitaja

Psykiatrisen sairaanhoitajan tehtävänä on tarjota kouluympäristössä matalan kynnyksen luottamuksellista tukea ja keskusteluapua lapsen tai nuoren erilaisissa elämäntilanteissa erityisesti mielenterveystyön näkökulmasta. Psykiatrisen sairaanhoitajan työ painottuu psyykkisten ongelmien ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen, hän arvioi hoidon tarvetta ja tarvittaessa ohjaa hoidon piiriin.

Vastaanotolle hakeutumisen syynä voivat olla esimerkiksi mielialan muutos, ahdistuneisuus, perheessä tapahtuneet muutokset tai menetykset sekä erilaiset fyysiset oireet.

Psykiatrinen sairaanhoitaja toimii pääasiallisesti yläkoululaisten ja sitä vanhempien opiskelijoiden kanssa, mutta on tarvittaessa käytettävissä myös alakoululaisille.

Vastaanotolle lapsi/nuori ohjautuu esimerkiksi terveydenhoitajan kautta, koululääkäriltä, lapsen/nuoren tai perheen yhteydenoton perusteella tai opiskeluhuollon tukitoimena.

Lähetettä ei tarvita.

Tapaamiset tapahtuvat pääsääntöisesti ajanvarauksella.

Psykiatrinen sairaanhoitaja osallistuu yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön ja on tarvittaessa mukana opiskeluhoillon tapaamisissa sekä hän tekee yhteistyötä kodin, koulun, terveystoimen, sosiaalitoimen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

3 NUORISOTOIMI

Nuorisotyö ja –politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan Nuorisolain 2 §:n tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa – nuorisolaki 1285/2016.

Nuorisotoimi toteuttaa ja kehittää nuorisolain määrittelemiä, alle 29-vuotiaille tarkoitettuja nuorisotyön tehtäviä:

- Nuoren kasvun, itsenäistymisen ja yhteisöllisyyden tukeminen
- Aktiivisen kansalaisuuden edistäminen
- Edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa
- Tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa
- Sosiaalinen vahvistaminen
- Edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteuttamista
- Kasvu ja elinolojen kehittäminen

Tavoitteena on, että jokainen nuori saavuttaa omien voimavarojensa ja näkemyksen mukaisen paikan Virroilla ja laajemmin yhteiskunnan jäsenenä. Nuorisotoimi tekee yhteistyötä kolmannen sektorin, oppilaitosten sekä paikallisten yhdistysten kanssa.

Nuorisotyötä tehdään aidosti kohdaten, tehtävänä toimia kannustajana, vierellä kulkijana ja mahdollistaja sekä vieden nuorten viestiä eteenpäin.

Vuonna 2017 Virtain nuorisotoimi siirtyi Nuorisokeskus Marttisen hallinnon alaisuuteen.

Nuorisotilatyö: Nuorisotila on auki kolmena iltana viikossa sekä kerran kuukaudessa perjantaisin yli 13-vuotiaille. Kaksi kertaa viikossa kokoontuu junnu nuokku, joka on suunnattu 3–6 luokkalaisille. Erilaiset teemaviikot ja päivät näkyvät nuorisotoimen arjessa sekä sosiaalisessa mediassa. Toimintaan kuuluvat myös lapsille ja nuorille suunnatut pienryhmätoiminnot.

Nuorisovaltuusto perustettiin Virroille vuonna 2002, vietimme vuonna 2022 20-vuotisjuhlallisuuksia. Nuorisovaltuuston tehtävä on saada nuoret kiinnostumaan yhteisistä asioista, vaikuttaa yhteiskunnallisesti sekä lisätä nuorten vaikuttamisen ja osallistumismahdollisuuksia Virroilla. Nuorisovaltuustolaisilla on edustaja ollut mukana lautakuntatoiminnassa jo vuodesta 2016. Nuorisovaltuustolla on oma kummivaltuutettu, jonka tarkoituksena on tehostaa ja viedä eteenpäin nuorisovaltuuston mielipiteitä esimerkiksi päättäjille.

Avustukset: Nuorisotoimi jakaa vuosittain nuorisotoimen perus- ja kohdeavustuksia lasten ja nuorten parissa toimiville yhdistyksille ja seuroille.

Koulunuorisotyö: Nuorisotyöntekijä näkyy koulun arjessa viikoittaisten koulupäivystysten merkeissä sekä hyvinvointioppituntien merkeissä.

Nuorisotoimi on mukana eri työryhmissä, esim. NUOPA- nuorten ohjaus – ja palveluverkostossa. Järjestämme leiri- sekä retkitoimintaa painottuen kesäaikaan ja koulujen loma-aikoihin. Nuorisotapahtumat sekä jalkautuva nuorisotyö kuuluu toimintakenttäämme. Toiminnot tilastoidaan NUODO- kuntaliiton dokumentointijärjestelmää, jonne keräämme toimintakerrat sekä kävijämäärät.

Vahvuutta

- Nuorten sitouduttua toimintoihin pysyvyys on taattua (Osallisuus).
- Nuoria arvostetaan ja kuunnellaan Virroilla, nuorten ääntä kuunnellaan oikeasti ja luodaan mahdollisuuksia osallistua.
- Lintukoto ja turvallinen elää (turvallinen elinympäristö).
- Toiset tuntee toisensa ja pitävät huolta toisistaan (turvallisuus, elintavat).
- Yhteisöllisyys ja yhteenkuuluvuus (kaikki osa-alueet).

Kehitettävää

- Nuorten (yläasteikäisten) tavoittaminen.
- Viheralueilla asuvien tavoittaminen ja heille palveluiden tarjoaminen.
- Pysyvyyden takaaminen lapsille ja nuorille.

4 ETSIVÄ NUORISOTYÖ

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä ja nuoren lisäksi kuka tahansa nuoren luvalla voi olla yhteydessä yksilövalmentajaan, jos herää huoli nuoren hyvinvoinnista ja jaksamisesta.

Virtain Etsivän nuorisotyön tehtävänä on lisätä alueen 17–29-vuotiaiden nuorten hyvinvointia etsimällä ja ohjaamalla heitä jo olemassa olevien palveluiden piiriin. Tehtävänä on nostaa ulkopuolelle ajautuneita tai ajautumassa olevia nuoria takaisin koulutukseen ja työmarkkinoille sekä parantaa heidän elämänhallinnan taitojaan sekä tukea heidän omia voimavarojaan itsenäisen elämän opettelussa. Etsivän nuorisotyön tavoitteena on nuorten toimeentuloasiakkaiden määrän vähentäminen, nuorten työllisyyden parantaminen sekä koulupudokkaiden määrän vähentäminen. Etsivä nuorisotyö on sekä ennaltaehkäisevää että korjaavaa työtä. Tarkoituksena on toimia henkilökohtaisena oppaana tietään etsivälle nuorelle.

Etsivä nuorisotyö on maksutonta.

5 EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ

1.12.2015 tulleen lain ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) mukaan kunnilla on velvollisuus tuottaa rakenteet, jotka mahdollistavat ehkäisevän päihdetyön tekemisen. Tähän lakiin on myös sisällytetty rahapelihaittojen ehkäisy osaksi ehkäisevää päihdetyötä. Ehkäisevän päihdetyön valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset rakenteet tulee olla kunnossa ja haitoista viestitään. Riskikäyttö ja haitat tunnistetaan, jolloin tukea voidaan tarjota jo varhaisessa vaiheessa.

Virtain kaupungilla on nimettynä oma ehkäisevän päihdetyön työryhmä, jossa on edustajia eri ammattiryhmistä, jotka työskentelevät virtolaisten kanssa. Ehkäisevä päihdetyö on hyvinvointilautakunnan alaista toimintaa.

6 NUORTEN TYÖPAJAPALVELUT

Virtain keskustassa Keskustie 4:ssä on nuorten työpajaa, jossa tarjotaan palkkatuetta työtä, työkokeilua ja ammatillista tutkintoa suorittaville työssäoppimispaikka kierrätystehtävissä, myymälätyöskentelyssä ja ompelutyössä. Nuorten työpajalla on myös mahdollisuus tutustua puu- ja muovityöhön tuetusti puu- ja muovipajalla. Työpajan tavoitteena on myös tarjota yksilöllisiä koulutusmahdollisuuksia nuorille. Matalan kynnyksen toimintaa nuorille kehitetään nuorten tarpeiden mukaisesti. Työpaja toimintaan voi sisältyä elämänhallintaa tukevia toimintoja, henkilökohtaista yksilöohjausta ja matalan kynnyksen palvelua, kuten ohjausta Kelan, sosiaalitoimiston ja terveyspalveluiden piiriin. Nuoria kannustetaan myös työhönvalmennukseen nuoren oman taitotason ja jaksamisen mukaan. Työpajan ulkopuolella ”seinättömässä pajassa” työskenteleville nuorille kehitetään heidän tarvitsemiansa tuki- ja ohjauspalveluita työllistymisen ja koulutuksen jatkokoulujen suhteen. Keskustassa nuorten työpaja toimii samoissa tiloissa tekstiilipajan kanssa, joka tarjoaa kuntouttavaa työtoimintaa v. 2023 alusta hyvinvointialueen alaisuudessa.

Nuorten työpajaan ohjaututaan työllisyyden kuntakokeilun tai kautta. Myös oppilaitokset voivat ohjata työssä oppimaan nuorten työpajalle. Halutessaan nuori itse voi myös mennä käymään nuorten työpajalla tai sopia tapaamisen ohjaajan kanssa.

7 TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILU

Työllisyyden kuntakokeilut alkoivat 1.3.2021 ja kestävät 31.12.2024 saakka. Työllisyyden kuntakokeilussa osa työttömistä työnhakijoista siirtyy oman kotikuntansa työllisyyspalvelujen asiakkaiksi. Heidän työllisyyspalveluistaan kokeilussa vastaa kotikunta. Pirkanmaalta kokeilussa on mukana 22 kuntaa ja ne muodostavat yhdessä oman kokeilualueen. Virtain kaupunki kuuluu Pirkanmaan työllisyyden kuntakokeiluun.

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (1269/2020) säättää määräaikaisesta kokeilusta, jonka aikana kunnat järjestävät alueellaan eräitä julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2010) tarkoitettuja palveluja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta ja antavat eräitä työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettuja työvoimapolitiittisia lausuntoja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta.

Olet kuntakokeilun asiakas, jos olet ilmoittautunut työnhakijaksi ja kotikuntasi kuuluu alueelliseen kuntakokeiluun sekä olet työtön, lomautettu, työllistettynä oleva tai olet työllistymistä edistävässä palvelussa ja jokin seuraavista koskee sinua.

- Sinulla ei ole oikeutta ansiopäivärahaan, vaan saat työmarkkinatukea tai peruspäivärahaa Kelasta.
- Äidinkielesi on muu kuin suomi, ruotsi tai saame tai kansalaisuutesi on muu kuin Suomi.
- Olet alle 30-vuotias.

8 LIIKUNTAPALVELUT

Kaupungin liikuntapalvelujen toiminta pohjautuu liikuntalakiin (2015). Liikuntalain tavoitteena on edistää:

- eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa,
- väestön hyvinvointia ja terveyttä,
- fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista,
- lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä,
- liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta,
- huippu-urheilua,
- liikunnan ja huippu-urheilun rehellisyyttä ja eettisiä periaatteita
- eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa.

Liikuntalain mukaan kunnan vastuulla on yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla. Kunnan tulee luoda asukkailleen edellytyksiä liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Liikunnalla on lapsen fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle kehitymiselle sekä aikuisen yleiselle terveydelle, kunnolle ja liikuntakykyisyydelle, vapaa-ajan harrastamiselle, työkykyisyydelle sekä elämän laadulle yleensä tärkeä merkitys. Liikunnan ennaltaehkäisevän merkityksen lisäksi vammaisen tai pitkäaikaissairas henkilö voi hyödyntää liikuntaa kuntoutuksen eri vaiheissa.

Liikuntapaikkojen hoidosta vastaa tekninen osasto.

Kaupungin ylläpitämät liikuntapaikat

Sisäliikuntatilat: liikuntahalli, yhtenäiskoulun sali

Kuntosalit: liikuntahalli

Kentät: urheilukenttä, urheilukeskuksen hiekkakenttä, Tapiolan kenttä, Killinkosken kenttä, tenniskenttä (2), beach volley-kenttä (2), koulujen hiekkakentät

Kaukalot ja luistinradat: urheilukeskus ja yhtenäiskoulu

Hiihtoreitit: Pukkivuori (valaistu), Killinkoski (valaistu)

Uimarannat: Kaleton, Killinkoski

Lisäksi kaupunki tekee yhteistyötä Pukkivuoren laskettelurinteen, jäähallin ja retkiluisteluradan ylläpidossa.

Liikuntapalveluilla ei ole säännöllisiä ohjattuja liikuntaryhmiä, mutta niiden järjestämistä kehitetään parhaillaan. Kesäisin järjestetään lapsille rantauimakoulu. Liikuntapalvelut järjestävät syys- ja kevätkaudella kuljetuksia Keuruun uimahalliin kaksi kertaa viikossa. Liikkuva koulu -ohjelma on osa liikuntapalveluiden tarjontaa, jota tehdään yhteistyössä koulun kanssa. Ajatuksena on koulupäivän liikunnallistaminen, mutta suurin satsaus tällä hetkellä toiminnassa on kaikkien 1.–7. luokkalaisten uintiopetus kolme kertaa lukuvuoden aikana. Liikuntapalvelut järjestävät liikuntaneuvontaa, jonne ohjaututaan terveydenhuollon lähetteellä. Liikuntaneuvonta on poikkihallinnollinen toiminto, jonka tarkoituksena on löytää jokaiselle oma mieluinen tapa harrastaa, madaltaa liikkumisen kynnystä ja löytää sopiva ryhmä tai paikka liikkumiselle. Liikuntaneuvonnan tähtäin on ennaltaehkäisevää ja toimintakykyä ylläpitävään liikuntaan kannustavaa. Liikuntaneuvontaan pääsee myös ilman terveydenhuollon lähetettä ottamalla yhteyttä liikuntapalveluihin. Liikuntapalveluiden järjestämä toiminta on joko maksutonta tai hyvin pientä osallistumismaksua vastaan.

Liikuntapalveluiden vahvuudet:

- hyvä yhteistyö 3. sektorin kanssa
- 3. sektori ja kansalaisopisto järjestävät laajasti erilaista toimintaa kaupungissa,
- erinomaiset liikuntapaikat kaupungin kokoon nähden, joihin on viime vuosina panostettu kuntalaisia kuulemalla
- liikuntapaikkojen keskittyminen pääasiassa yhdelle alueelle

Liikuntapalveluiden kehityskohteet:

- säännöllisen ja ohjatun liikuntatoiminnan ja ohjauksen kehittäminen
- lapsille ja nuorille tulisi olla omat palvelut myös matalan kynnyksen toimintana
- Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman koordinointi yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa.

9 KULTTUURIHYVINVOINTI

Kulttuurihyvinvoinnilla tarkoitetaan ihmisen yksilöllistä tai yhteisöllisesti jaettua kokemusta siitä, että kulttuuri, taiteet ja luova toiminta lisäävät hyvinvointia tai ovat jollakin tavalla yhteydessä siihen. Toisaalta kyseessä on myös ilmiö, jossa kulttuuri ja taide kantavat tai välittävät erilaisia hyvinvointiin liittyviä merkityksiä ja vaikutuksia. Keskistä on ihmisen merkityksellinen toiminta taiteen ja kulttuurin parissa, mikä sisältää myös arjen kulttuurisuuden. Kulttuuri ja sen hyvinvointia tukevat vaikutukset läpäisevät koko ihmisen elämänkaaren ja ilmenevät omassa taidesuhteessa. Taide ja kulttuuri tulee ymmärtää osana hyvää elämänlaatua ja elinikäistä oppimista: ihminen on kulttuurin kokija ja toimija, jolla on kulttuurisia tarpeita ja oikeuksia. Näiden täyttyminen ja toteutuminen on osa kulttuurihyvinvointia: jokainen on jollain tavalla kulttuurinen, luova, itseään ilmaiseva ja kommunikoiva olento riippumatta iästään, voinnistaan tai elinolosuhteistaan.

Virroilla on monipuolinen mahdollisuus harrastaa kulttuuria ja lisätä omaa kulttuurihyvinvointiaan. Vieraille kulttuuripalveluiden ja tapahtumakalenterin sivuilla

[Kulttuuri | Virtain kaupunki \(virrat.fi\)](#)

[Tapahtumakalenteri | Virtain kaupunki \(virrat.fi\)](#)

[Kulttuurihyvinvointi | Virtain kaupunki \(virrat.fi\)](#)

10 NUORISOKESKUS MARTTINEN

Nuorisokeskus Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoriso- ja matkailukeskus. Virtain kaupungin liikelaitoksen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki 1285/2016 sekä asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta 211/2017) määritellyjä tavoitteita ja tehtäviä.

Keskuksen pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Nuorisokeskuksen nuorisotyö edistää myös nuorten kansainvälistymistä ja kestäväää kehitystä. Keskuksen nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja keskuksen mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.

Tavoitteellisen toiminnan, pedagogisen osaamisen ja toiminnallisten menetelmien kautta nuoret saavat meiltä hyödyllisiä kokemuksia yksin ja ryhmässä toimimisesta. Yhteishengen muodostuminen, ongelman ratkaisu porukalla ja itsensä voittaminen ovat muutamia niistä ainutlaatuisista asioista, joihin meillä tähdätään kokemuksellisen oppimisen myötä.

Julkisen tuen avulla voimme tarjota nuorisoryhmille palveluitamme edulliseen hintaan. Lisäksi yksittäisillä henkilöillä on mahdollisuus ostaa palveluitamme.

Tarjolla on ohjattua toimintaa sekä mahdollisuudet omatoimisiin ohjelmiin.

Marttisen toimintaan pääsee osallistumaan mm. järjestöjen tuottamaan harrastustoiminnan, seurakunnan leirien tai kunnan toimintojen avulla esim. nuorisotoimi. Lisäksi järjestämme erilaisia laji-/toimintakokeiluja, joihin voi osallistua yksittäiset henkilöt esim. minigolf, seinäkiipeily ja pyöräily.

Meihin voi olla suoraan yhteydessä arkisin klo 8–16.00 ja aukioloajoista löydät lisätietoa netissä marttinen.fi

Vahvuudet

- Tarjoamme monipuoliset mahdollisuudet erilaiseen harrastamiseen ja toimintojen kokeilemiseen ryhmätoiminnassa
- Teemme kasvatustyötä kokemuksellisin ja seikkailukasvatuksellisin menetelmin

- Vahvistamme tekemisen kautta nuoren itsetuntoa ja osallisuutta
- Meillä pääset pelaamaan mm. minigolfiä ja kokeilemaan boulderointia
- Meiltä vuokrattavissa fatbike, sup-lauta, kanootti, lumikengät, liukulumikengät

Kehitettävää

- Uudenlaisten yhteistyömuotojen etsiminen Virtain kaupungin muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien palveluiden kanssa
- Nuorten kuuleminen lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien palveluiden tuottamiseen Marttisessa

11 NUORISOVALTUUSTO

Virroilla toimii aktiivinen nuorisovaltuusto, joka koostuu reippaista ja rohkeista nuorista, jotka tuovat mielipiteitään esiin kaupungin päätöksentekoon ja valmisteluun. Virtain nuorisovaltuusto koostuu virtolaisista tai Virroilla asuvista/opiskelevista 13–20 -vuotiaista nuorista. Nuorisovaltuuston toimikausi on 2 vuotta.

Nuorisovaltuuston tehtävänä on tuoda nuorten ääntä kuuluviin kaupungin päätöksenteossa. Nuorisovaltuuston jäsenet osallistuvat kaupungin lautakuntien ja johtokuntien kokouksiin. Lisäksi nuorisovaltuusto huomioi nuorten toiveita ja järjestää aktiivisesti yhdessä nuorisopalveluiden kanssa toimintaa kaikille virtolaisille nuorille. Nuorisovaltuusto on myös hyvin aktiivinen sosiaalisessa mediassa ja tuo toimintaansa entistä näkyvämmäksi nuorten suosimissa kanavissa. Viime vuonna Virtain nuorisovaltuusto juhli 20-vuotista taivaltaan.

Nuorisovaltuuston pj. Tiia Kalliojärvi, nuorisovaltuusto@virrat.fi

12 MUUT KOLMANNEN SEKTORIN TOIMIJAT, JÄRJESTÖT, SEURAT JA YHDISTYKSET

Seuraavassa Virtain kaupungille ilmoitettujen kolmannen sektorin toimijoiden kuvauksia toiminnasta sekä yhteystietoja.

FC Pallokarhut Virrat

Jalkapallo- ja futsalseura. Toimintaa 5-vuotiaista ylöspäin ympäri vuoden. Jäsenmäärä 2022: 115.

virtainpallokarhut.com

IG: fcpallokarhut

FB: [fb.com/fcvipk](https://www.facebook.com/fcvipk)

pj: Teemu Kontoniemi

0442893892

teemu.kontoniemi@virrat.fi

Mannerheimin lastensuojeluliitto MLL

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Virtain paikallisyhdistys tarjoaa omatoimista ulkoilua MLL:n leikkipuistossa osoitteessa Virtaintie 46 sekä viikoittaista perhekahvilatoimintaa kaupungintalon nuorisotiloissa torstaisin ja sunnuntaisin klo 10–12. Lisäksi yhdistys osallistuu erilaisten tapahtumien järjestämiseen, Joulupuukeräykseen sekä Hyvä joulumieli-kampanjaan.

Yhteystiedot: virtain.yhdistys@mll.fi / Veera Ylä-Soini

Lisätietoja: <https://virrat.mll.fi/>

Pelastakaa Lapset ry Virtain yhdistys

Tarjoaa mahdollisuutta hakea harrastustukea tai ruokalahjakortteja.

Lisätietoa [Pelastakaa Lapset ry](#) ja [Virtain Pelastakaa Lapset ry](#)

Yhteyshenkilö Katja Kaasalainen-Kalliomäki, virrat@pelastakaalapset.net

Seurakunta

Seurakunta järjestää säännöllistä päiväkerhotoimintaa 2–5-vuotiaille lapsille. Päiväkerhoryhmä kokoontuu seurakuntatalon alakerrassa maanantaisin ja torstaisin klo 8.30–11.00.

Päiväkerhon tehtävänä on yhdessä vanhempien kanssa tukea lapsen kokonaisvaltaista kehitystä ja lapsen kristillistä kasvatusta. Toisen huomioon ottaminen ja erilaisuuden hyväksyminen ovat myös kerhotoiminnan ydintä. Päiväkerho tarjoaa mahdollisuuden vuorovaikutuksen opetteluun. Kerhot ovat ilmaista seurakunnan tarjoamaa toimintaa. Kerhoon kuuluu hartaushetki, laulua, ohjattua ja vapaata leikkiä, askartelua, satuja ja tarinoita, liikuntaa ja musiikkia.

Seurakunta järjestää myös säännöllistä perhekerhotoimintaa parillisina viikkoina tiistaisin klo 9.30–11.00 seurakuntatalon alaseläällä. Perhekerho on avoin kerho kaikille vanhemmille, isovanhemmille ja lasta kotona hoitaville aikuisille sekä pienille lapsille. Kerhon ohjelmaan sisältyy yhdessäoloa, askartelua, leikkiä, ulkoilua ja hiljentymishetki. Kerhon tarkoituksena on tarjota vanhemmille vertaistukea kasvatukseen ja aikaa yhdessäoloon Jumalan kasvojen edessä. Lapset saavat tutustua toisiin saman ikäisiin ja saavat turvallisen kokemuksen ryhmässä toimimisesta. Kerho päättyy yhteiseen lounaaseen. Lounas on maksuton.

Yhteystiedot:

Harri.leppamaki@evl.fi

0447225452

<https://www.virtainseurakunta.fi/tule-mukaan/lapsille-ja-lapsiperheille>

Vaskiveden Metsästysseura

Vaskiveden Metsästysseura on pääasiassa Vaskiveden kylän alueella toimiva vireä metsästysseura. Jäsenmäärämme on tällä hetkellä 146 henkilöä. Metsästysalueita on vuokrattuna yli 10.000 hehtaaria. Hirvestys tapahtuu kolmen seurueen voimin. Pienpetojahti on aktiivista. Myös jänistystä, metsäkanalintu- ja vesilintumetsästystä harjoitetaan. Metsästysseura omistaa metsästysmajan Jouttisalossa.

Yhteystiedot:

Lassi Sipilä (puheenjohtaja) [lasipila\(at\)gmail.com](mailto:lasipila(at)gmail.com)

Matti Savilahti (varapuheenjohtaja) [msavilahti\(at\)gmail.com](mailto:msavilahti(at)gmail.com)

Marketta Laurell (sihteeri) [markettalaurell66\(at\)gmail.com](mailto:markettalaurell66(at)gmail.com)

www.vms.fi

Virtain Kiekkokarhut

Virtain Kiekko-Karhut on vuonna 1970 perustettu jääkiekon erikoisseura. Kiekko-Karhujen toiminta-ajatuksena on pyrkiä pitkäjänteisellä junioritoiminnalla muodostamaan joukkueita kaikkiin juniori-

ikäluokkiin, kiekkokouluikäisistä lapsista teini-ikäisiin junioreihin asti. Lisäksi seurassa toimii miesten kilpajoukkue sekä miesten harraste- ja veteraanijoukkueet. Seura ylläpitää myös jäähallin vieressä olevaa Pukkivuoren laskettelurinnettä sekä Pukkivuori BikeParkia.

Lisätietoja Panu Iso-Hirvelä, kiekkokarhut@gmail.com

www.virtainkiekkokarhut.fi

Virtain Urheilijat ry

Virtain urheilijat-seuran kautta on mahdollisuus harrastaa hiihtoa, yleisurheilua, aikidoa, painia soutu ja suunnistusta.

Yleisurheilujaosto järjestää monipuolista urheilutoimintaa 5–15-vuotiaille lapsille ja nuorille ympäri vuoden. Harjoituksissa kehitetään lasten liikkumistaitoja kullekin ikäryhmälle sopivalla tavalla. Yli 9-vuotiaiden treeneissä keskitytään enemmän myös varsinaisten lajitaitojen harjoitteluun. Yhteystiedot: Tanja Sihvonen (pj.) 050-5318124

Paini (6- 12 v) harjoitukset kerran viikossa Kisapirtin datamilla. Kaksi harjoitusryhmää pienet 6–9 v ja isot 8-12 v. Tavoitteena päästä myös painikisoihin v. 2023 - 2024 Yhteystiedot: Marko Saarinen, painijaoston pj. 050 919 6023 makesaari@gmail.com

Hiihto

Lapset ja nuoret (4- 12 v) Hiihtokoulu Sarjahiihdot viikoittain Hippohiihdot/ Leijonahiihdot/ Jitahiihdot/ seuranmestaruushiihdot/ kaupunginmestaruushiihdot

aikuiset Laturetkipäivä (Virtain Hiihto) Toriseva-Trail polkujuoksutapahtuma Kilpahiihto ja leirit. Yhteystiedot: Harri Tarvainen, hiihtojaoston pj. 0400 771 203 tarvainenharri@hotmail.com

Soutu - harjoitukset kerran vuodessa ympäri vuoden. Talvikautena Kisapirtillä, toukokuun alusta syyskuun loppuun keskusurheilukentällä pelaamassa jalkapalloa ja harjoittelemassa yu-lajeja sekä pidetty omia harjoituskilpailuja. Yhteystiedot: Vesa Korpimäki, aikuisurheilujaoston pj. 050 3380 943 vesa.korpimaki@gmail.com

Aikido /Seidokan (alaikäraja 13 v) - harjoitukset 1-2 kertaa viikossa Virtain Pirtin painisalissa. Peruskurssi keväisin, kurssin jälkeen vyökoe. Jaostolla hyvä valmennusosaaminen, neljällä on musta vyöarvo. Yhteystiedot: Tero Korhonen, aikidojaoston pj. 050 5366 322 tero.korhonen@proagria.fi

Suunnistus - omatoimirastit viikoittain torstaisin toukokuusta elokuun loppuun – rastiliput maastossa viikon. Juhannuspäivä- ja yösuunnistusrastit, joissa ratamestari on paikalla. Suunnistustapahtumia ja -koulutusta yrityksille, yhteisöille ja järjestöille pyydettyäessä. Koulusuunnistuksen tukeminen. Suunnistajia Vapepa:n toiminnassa (OHTO).

Yhteystiedot: Puheenjohtaja Mauri Rustari 040 4158120

www.virtainurheilijat.fi/suunnistus

Virtain 4H-yhdistys

Virtain 4H-yhdistys toimii koko laajalla Virtain kaupungin alueella. Yhdistys järjestää laadukasta kerho- ja kurssi toimintaa, sekä yritteliäisyyteen kannustavaa harrastustoimintaa ja työllistää nuoria. Yhdistyksen toiminnan perusteena on lasten ja nuorten hyödyllisten arjen taitojen oppiminen ja niissä kehittyminen tekemällä oppien.

Yhteystiedot: Niina Virnala Toiminnanjohtaja Virtain 4H-yhdistys ry

puh. 044 544 0448

www.virrat.4h.fi

www.facebook.com/virtain4hyhdistys

www.instagram.com/virtain4hyhdistys

VPK

<https://www.virtainvpk.fi/nuoriso-osasto/>

ONNISTU
Virroilla
JUHANNUSKAUPUNKI
virrat.fi